

ვანის მუზეუმამდე მისასვლელი გზის: ლორთქიფანიძე,
გიორგაძისა და გორგასლის ქუჩების რეაბილიტაცია

ქვე-პროექტის გარემოსდაცვითი და სოციალური სკრინინგი და
გარემოსდაცვითი მართვის გეგმა

მსოფლიო ბანკი

რეგიონული განვითარების მეორე პროექტი (RDP 2)

თბილისი, საქართველო

აპრილი, 2019

გარემოსდაცვითი სკრინინგი

ქვე-პროექტი მდებარეობს ვანის მუნიციპალიტეტში, იმერეთის რეგიონში, დასავლეთ საქართველოში. ქვე-პროექტი მიზნად ისახავს, როგორც ვანის მუზეუმში, ასევე გზის გასწვრივ განლაგებულ კერძო სახლებში უსაფრთხო სატრანსპორტო გადაადგილების უზრუნველყოფას.

სარეაბილიტაციო გზა დაყოფილია ორ მონაკვეთად. პირველი მონაკვეთი გახლავთ გორგასლის ქუჩა (საერთო სიგრძით - 665 მ), იწყება ცენტრალური პარკიდან და რკინა-ბეტონის ხიდით კვეთს მდინარე ჭიშურას (საერთო სიგრძით - 18 მ, სიგანე - 7.5 მ). მეორე მონაკვეთი არის გიორგაძისა და ლორთქიფანიძის ქუჩები (საერთო სიგრძით 1625 მ). გიორგაძის ქუჩა ასევე კვეთს აღნიშნულ მდინარეს და ლითონის ხიდის სიგრძეა 23 მ, ხოლო სიგანე - 5.7 მ.

ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:

- არსებული დაზიანებული ასფალტის ფენის მონგრევა და მისი გზის საფუძვლისთვის გამოყენება;
- ტროტუარებისა და გზის საფარის მოწყობა ასფალტ-ბეტონის ფენით და ბეტონის მილებით;
- კიუვეტების მოწყობა ცხაურებით და შენობასთან მისასვლელებით;
- მდინარე ჭიშურაზე აშენებული არსებული ხიდების რეაბილიტაცია: ასფალტ-ბეტონის საფარით ტროტუარის მოწყობა, ლითონის მოაჯირების ჩანაცვლება, გაბიონების რეაბილიტაცია;
- მუდმივი საგზაო ნიშნების განთავსება, მათ შორის გამაფრთხილებელი, ამკრძალავი და მიმთითებელი ნიშნების;
- გზის გასწვრივ ბუჩქნარის გაკაფვა;
- სადრენაჟე სისტემის მოწყობა.

სარეაბილიტაციო გზა წარმოადგენს საქართველოს საგზაო დეპარტამენტის ბალანსზე არსებულ შიდასახელმწიფოებრივ გზას. პროექტი უკვე შეთანხმებულია გზების დეპარტამენტთან (იხ. დანართი 1).

(A) ზემოქმედების იდენტიფიცირება

<p>ექნება თუ არა ქვე-პროექტს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება უმნიშვნელო, მოკლე-ვადიანი უარყოფითი ზემოქმედება გარემოზე, ხოლო გრძელ-ვადიანი ზემოქმედება იქნება პოზიტიური, რასაც განაპირობებს ვანის მუნიციპალიტეტის ვანის მუზეუმამდე მიმართულებით სატრანსპორტო მოძრაობის გაუმჯობესება, რაც გამოიწვევს ტურისტების ნაკადის ზრდას და გარემოზე ისეთი უარყოფითი ზემოქმედების შემცირებას, როგორც არის მტვერი, ემისიები, ვიბრაცია და მანქანების მოძრაობით გამოწვეული ხმაური.</p>
<p>რა მნიშვნელოვანი სასარგებლო და უარყოფითი ხასიათის ზემოქმედებები ექნება ქვე-პროექტს გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ექნება მოსალოდნელი დადებითი გრძელვადიანი ზემოქმედება სოციალურ გარემოზე, რამდენადაც მოხდება როგორც ადგილობრივი მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების, ასევე ვიზიტორების სატრანსპორტო პირობების გაუმჯობესება. მოხდება საზოგადოებასა და გარემოზე არსებული უარყოფითი ზემოქმედების შემცირება.</p> <p>ძირითადი ზემოქმედება გარემოზე დაკავშირებული იქნება სამშენებლო ფაზასთან, მათ შორის: სამშენებლო ტერიტორიის მართვასა და სამშენებლო ნარჩენების საბოლოო გატანასთან და წყლის მოცილების სამუშაოებთან.</p> <p>ქვე-პროექტი განხორციელდება ურბანულ ტერიტორიაზე, რომლისთვისაც დამახასიათებელია ანთროპოგენური ზემოქმედების შედეგად მნიშვნელოვნად შეცვლილი გარემო. შესაბამისად, ისეთი ზემოქმედება, როგორც არის მაგალითად ხმაური, ემისიები, სამშენებლო ნარჩენების გენერირება, სატრანსპორტო მოძრაობის და მისასვლელი გზის დროებითი შეფერხება სამშენებლო ეტაპთან დაკავშირებული საქმიანობის გამო, დროებითი და უმნიშვნელოა და მათი შერბილება განხორციელდება მარტივად, გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმით გათვალისწინებული სათანადო შემარბილებელი ღონისძიებების განხორციელებით.</p>
<p>შეიძლება თუ არა, რომ ქვე-პროექტს გააჩნდეს მნიშვნელოვანი ხასიათის ზემოქმედება ადგილობრივ მოსახლეობასა და ზემოქმედებას ქვეშ მყოფ სხვა პირებზე?</p>	<p>გრძელვადიანი სოციალური ზემოქმედება იქნება სასარგებლო (ადგილობრივი მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება და ტურისტული ნაკადის ზრდა). ქვე-პროექტის განხორციელებით ისარგებლებს როგორც მთლიანად მუნიციპალიტეტი, ასევე მეზობელი მუნიციპალიტეტების ყველა სოციალური ჯგუფის წარმომადგენელი და ყველა დაინტერესებული პირი, რომელიც მოისურვებს ვანის მუზეუმის მონახულებას. ქვე-პროექტი ასევე გამოიწვევს საწვავის მოხმარების შემცირებას და ადგილობრივების ხარჯების მინიმუმამდე დაყვანას. პროექტი დადებით ზემოქმედებას მოახდენს მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე (მტვრის, ემისიების, ვიბრაციის და ხმაურის მინიმიზაცია), რადგან გადაადგილება გახდება უსაფრთხო და ასევე მოხდება მანქანების მოვლა-პატრონობის ხარჯების</p>

	<p>შემცირება. აღნიშნული ასევე ხელს შეუწყობს ტურიზმის და მცირე ბიზნესის განვითარებას და შექმნის დასაქმების დროებით შესაძლებლობებსა და შემოსავლებს.</p> <p>მიწის ათვისება, ან განსახლების სხვა ალტერნატივების გამოყენება, მოსალოდნელი არ არის.</p> <p>ქვე-პროექტს ექნება უმნიშვნელო, მოკლევადიანი უარყოფითი ზემოქმედება გარემოზე, ხოლო გრძელვადიანი ზემოქმედება იქნება პოზიტიური, რასაც განაპირობებს ვანის მუნიციპალიტეტის სატრანსპორტო პირობების გაუმჯობესება და გარემოზე ისეთი უარყოფითი ზემოქმედების შემცირება, როგორც არის მტვერი, ემისიები, ვიბრაცია და მანქანების მოძრაობით გამოწვეული ხმაური. ზემოთ აღწერილი ნეგატიური ზემოქმედება, რაც დაკავშირებულია შესაძლო, ზემოთ აღწერილ შეწუხებასთან, მოკლე ვადიანია და მოქცეულია სამშენებლო ტერიტორიის საზღვრებში. სატრანსპორტო უსაფრთხოების აღმნიშვნელი სათანადო ნიშნების მოწყობა სასარგებლო იქნება ადგილობრივებისთვის და გზის სხვა მომხმარებლებისთვის.</p>
--	--

(B) ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები

<p>განხილული იქნა თუ არა ქვე-პროექტის მოცემული დიზაინის ალტერნატიული ვარიანტები?</p>	<p>აღნიშნული პროექტი ინიცირებულია ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის მიერ და სხვა ალტერნატივა არ იქნა განხილული.</p>
<p>ზემოქმედების შერბილების რა ღონისძიებებია გათვალისწინებული?</p>	<p>მშენებლობის ეტაპზე მოსალოდნელი უარყოფითი ზემოქმედებების შემცირება ადვილად შესაძლებელია მშენებლობის ობიექტის შემოსაზღვრით, სატრანსპორტო მოძრაობის მართვით, სამშენებლო ტექნიკის კეთილმოწყობით, სამუშაო საათების დაცვით და ნარჩენების კარგად ორგანიზებული გადატანით, ოფიციალურად შეთანხმებულ უბნებზე.</p> <p>კონტრაქტორი პასუხისმგებელი იქნება, რომ ნარჩენები განათავსოს შეთანხმებულ ადგილას, გამოიყენოს მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერებიდან მოპოვებული ინერტული მასალა, თავიდან აიცილოს წყლისა და ნიადაგის დაბინძურება (საწვავის/ზეთების დაღვრა სატრანსპორტო საშუალებებისა და მექანიზმების გაუმართაობის გამო, ასფალტისა და ბეტონის ნარჩენებით დაბინძურება), ხიდებზე წარმოებული სამუშაოების დროს აკრძალოს მდინარეში ნარჩენების გადაყრა; მოსახლეობის შეწუხება (ხმაურით, მტვერით და ემისიებით) შერბილდება მუშაობის/ მასალების მიწოდების განრიგის დაცვით,</p>

	სატრანსპორტო მოძრაობის მართვით, სამშენებლო მექანიზმების შესაბამისი მოვლით და სხვა ღონისძიებებით.
წარსულში განხორციელებული მსგავსი პროექტებიდან მიღებული რა გამოცდილება იქნა გათვალისწინებული ქვე-პროექტის დიზაინში?	მუნიციპალური განვითარების ფონდს აქვს სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული გზების და ქუჩების რეაბილიტაციის საშუალო და მსხვილმასშტაბიანი ქვე-პროექტების განხორციელების დიდი გამოცდილება.
ჩართული იყო თუ არა ადგილობრივი მოსახლეობა და გათვალისწინებული იქნა თუ არა მათი ცოდნა ქვე-პროექტის მომზადების პროცესში?	გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმის სამუშაო ვერსია ხელმისაწვდომი იქნება ვანის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვისაც. სამუშაოების გატენდერებამდე მოხდება გეგმის სამუშაო ვერსიის საჯარო განხილვა.

(C) რანჟირება

მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების რეგულაციის OP/BP 4.01 შესაბამისად ქვე-პროექტი კლასიფიცირებული იქნა როგორც კატეგორია B და საჭიროებს გარემოსდაცვითი მართვის საკონტროლო ჩამონათვალის შევსებას მცირე მოცულობის სამშენებლო და სარეაბილიტაციო პროექტებისათვის

სოციალური სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების სკრინინგისათვის		დიახ	არა
1	არის თუ არა ინფორმაცია ქვე-პროექტის განხორციელების ტერიტორიის მფლობელობისა და სარგებლობის შესახებ ხელმისაწვდომი და ექვემდებარება თუ არა დადასტურებას? (სკრინინგი არ ჩაითვლება დასრულებულად თუ აღნიშნულ საკითხზე ინფორმაცია არ არის ხელმისაწვდომი)	√	
2	ქვე-პროექტის განხორციელება შეზღუდავს თუ არა მოსახლეობის ხელმისაწვდომობას ეკონომიკურ რესურსებზე, როგორცაა მიწა, სამოვრები, წყალი, საერთო საზოგადოებრივი საჭიროების ობიექტები ან სხვა რესურსები, რაზეც მოსახლეობაა დამოკიდებული?		√
3	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება ცალკეული ინდივიდების ან ოჯახების ადგილმონაცვლებას ან იქნება თუ არა საჭირო მიწის ნაკვეთის შექმნა (საზოგადოებრივი ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) ?		√
4	გამოიწვევს თუ არა ქვე-პროექტის განხორციელება მოსავლის (მარცვლეული, ხეხილი) ან საოჯახო ინფრასტრუქტურის (დამხმარე ნაგებობები, ღობე, არხი, ბედელი, გარე ტუალეტები, სამზარეულოები და სხვა) დროებით ან მუდმივ დაკარგვას?		√
<p>თუ რომელიმე შეკითხვაზე (გარდა პირველი შეკითხვისა) პასუხი არის „დიახ“, მაშინ უნდა ამოქმედდეს OP/BP 4.12 საოპერაციო პოლიტიკა იძულებით განსახლების შესახებ, შემარბილებელი ღონისძიებები უნდა განისაზღვროს OP/BP 4.12-ისა და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის მიხედვით.</p>			

გარემოს დაცვის მართვის გეგმა

ნაწილი A: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები	
ქვეყანა	საქართველო
პროექტის დასახელება	რეგიონული განვითარების მეორე პროექტი (RDP 2)
ქვე-პროექტის დასახელება	ვანის მუზეუმამდე მისასვლელი გზის: ლორთქიფანიძე, გიორგაძისა და გორგასლის ქუჩების რეაბილიტაცია
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	<p>ქვე-პროექტი მდებარეობს ვანის მუნიციპალიტეტში, იმერეთის რეგიონში, დასავლეთ საქართველოში. ქვე-პროექტი მიზნად ისახავს, როგორც ვანის მუზეუმში, ასევე გზის გასწვრივ განლაგებულ კერძო სახლებში უსაფრთხო სატრანსპორტო გადაადგილების უზრუნველყოფას.</p> <p>სარეაბილიტაციო გზა დაყოფილია ორ მონაკვეთად. პირველი მონაკვეთი გახლავთ გორგასლის ქუჩა (საერთო სიგრძით - 665 მ), იწყება ცენტრალური პარკიდან და რკინა-ბეტონის ხიდით კვეთს მდინარე ჭიშურას (საერთო სიგრძით - 18 მ, სიგანე - 7.5 მ). მეორე მონაკვეთი არის გიორგაძისა და ლორთქიფანიძის ქუჩები (საერთო სიგრძით 1625 მ). გიორგაძის ქუჩა ასევე კვეთს აღნიშნულ მდინარეს და ლითონის ხიდის სიგრძეა 23 მ, ხოლო სიგანე - 5.7 მ.</p> <p>ქვე-პროექტი ითვალისწინებს შემდეგი სამუშაოების განხორციელებას:</p> <ul style="list-style-type: none"> • არსებული დაზიანებული ასფალტის ფენის მონგრევა და მისი გზის საფუძვლისთვის გამოყენება; • ტროტუარებისა და გზის საფარის მოწყობა ასფალტ-ბეტონის ფენით და ბეტონის მილებით; • კიუვეტების მოწყობა ცხაურებით და შენობასთან მისასვლელებით; • მდინარე ჭიშურაზე აშენებული არსებული ხიდების რეაბილიტაცია: ასფალტ-ბეტონის საფარით ტროტუარის მოწყობა, ლითონის მოაჯირების ჩანაცვლება, გაბიონების რეაბილიტაცია; • მუდმივი საგზაო ნიშნების განთავსება, მათ შორის გამაფრთხილებელი, ამკრძალავი და მიმთითებელი ნიშნების; • გზის გასწვრივ ბუჩქნარის გაკაფვა; • სადრენაჟე სისტემის მოწყობა. <p>სარეაბილიტაციო გზა წარმოადგენს საქართველოს საგზაო დეპარტამენტის ბალანსზე არსებულ შიდასახელმწიფოებრივ გზას. პროექტი უკვე შეთანხმებულია გზების დეპარტამენტთან (იხ. დანართი 1).</p>

<p>ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)</p>	<p>ჯგუფის ხელმძღვანელი: როზანა ნიტი</p>		<p>უსაფრთხოების სპეციალისტები: დარეჯან კაპანაძე - გარემოსდაცვითი, სოფია გეორგიევა- სოციალური</p>	
<p>განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)</p>	<p>განმახორციელებელი: საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი</p>	<p>სამუშაოთა ზედამხედველი: საკონსულტაციო კომპანია „ეპტისა“</p>	<p>სამუშაოთა კონტრაქტორი: (განსასაზღვრავია)</p>	
<p>ადგილმდებარეობის აღწერა</p>				
<p>ინსტიტუტის დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი</p>	<p>საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი</p>			
<p>ინსტიტუტის მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი</p>	<p>საქართველო 0160, თბილისი, ყაზბეგის ქუჩა N12, ტელ / ფაქსი: (995 32) 37-05-08 ელ-ფოსტა: info@georoad.ge</p>			
<p>ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურად)</p>	<p>გზა, რომლის რეაბილიტაციაც იგეგმება წარმოადგენს შიდასახელმწიფოებრივ გზას და ამჟამად იმყოფება გზების დეპარტამენტის ბალანსზე.</p>			
<p>ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო</p>	<p>ვანი მდებარეობს სულორის მდინარეზე (რიონის მდინარის მარცხენა შენაკადი) იმერეთის დაბლობზე, 60 მ სიმაღლეზე ზღვის დონიდან და 19 კმ დაშორებით სამტრედიის რკინის გზის სადგურიდან.</p> <p>კლიმატი</p> <p>საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს იმერეთის პლატოზე ცხენისწყალსა და რიონის მდინარეებს შორის და წარმოადგენს სამრეწველო რეგიონს დასავლეთ საქართველოში. კლიმატი არის ნოტიო სუბტროპიკულია. იგი ხასიათდება თბილი ზამთრითა და ცხელი ზაფხულით. საშუალო წლიური ჰაერის ტემპერატურა - 14.40C, იანვარში, რომელიც არის ყველაზე ცივი თვეა - 4.70C და ივლისში, ყველაზე ცხელი თვეში - 23.20C. აბსოლუტური მინიმუმი ჰაერის ტემპერატურაა - (-17) 0C და აბსოლუტური მაქსიმალური - 410C. ნალექების წლიური ჯამი შეადგენს - 1530 მმ.</p>			

	<p>ვანის მუზეუმ-ნაკრძალი 1981 წლის 21 აპრილს დაარსდა, როგორც ადგილობრივი ისტორიის მუზეუმი და საზოგადოებისათვის 1985 წლის სექტემბერში, საერთაშორისო სიმპოზიუმის მიმდინარეობის დროს გაიხსნა. 2006 წლიდან იგი საქართველოს ეროვნული მუზეუმის ნაწილს წარმოადგენს. ვანის მუზეუმ-ნაკრძალი მოიცავს ვანის ანტიკურ ნასახლარს (არქეოლოგიური უბანი), არქეოლოგიურ ბაზას და მუზეუმს.</p> <p>არქეოლოგიური აღმოჩენები ვანში მე-19 საუკუნის შუა პერიოდიდან იწყება. პირველი არქეოლოგიური კვლევები და გათხრები ვანში ექვთიმე თაყაიშვილმა აწარმოა 1896 წელს. მას ასევე წილად ხვდა პატივი გამოექვეყნებინა პირველი სამეცნიერო კვლევები ვანის არქეოლოგიური ძეგლების შესახებ. მე-20 საუკუნის 30-იანი წლების დასაწყისიდან, არქეოლოგიური გათხრების შედეგად ვანში აღმოჩენილი იქნა მრავალი არქეოლოგიური ექსპონატის დიდი მრავალფეროვნება, რომლებიც ძირითადად თარიღდება VIII-I საუკუნეებით ჩვენს წელთაღრიცხვამდე. აღმოჩენილი იქნა ჩვ. წ. აღ. III-I საუკუნეებით დათარიღებული დიდი არქიტექტურული კომპლექსები და ტაძრები-საკურთხევლები. ეს უმნიშვნელოვანესი არქეოლოგიური აღმოჩენები საფუძვლად დაედო ვანის არქეოლოგიური ობიექტის ნაკრძალად აღიარებას და არქეოლოგიური უბნის მახლობლად მუზეუმის დაარსებას. ჭიშურა არის მდინარე სულორის მარცხენა შენაკადს.</p> <p>რაც შეეხება ვანის არქეოლოგიურ მუზეუმთან მისასვლელ გზას, ის გადის როგორც დასახლებულ ტერიტორიებზე, ასევე დაუსახლებელ. არსებულ გზა არის გრუნტის და ძლიერ დაზიანებულია და არ აკმაყოფილებს ინჟინრულ-ტექნიკურ მოთხოვნებს, სადრენაჟე სისტემა არ ფუნქციონირებს და წყალი გადმოდის სავალ ნაწილზე. არსებული კიუვეტების უმეტესობა დაზიანებულია და უფუნქციო.</p>
<p>მასალების, მათ შორის ინერტული მასალისა და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან</p>	<p>უახლოესი ლიცენზირებული მუნიციპალური ნაგავსაყრელი მდებარეობს სოფელ ოფეთში, თერჯოლის მუნიციპალიტეტში, 27 კმ-ში.</p>
<p>კანონმდებლობა</p>	
<p>ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც B კატეგორიის პროექტი.</p>

ქვე-პროექტი მგფ-სათვის ოფიციალურად წარმოდგენილი იქნა ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის მიერ და წარმოადგენს ადგილობრივი თვითმმართველობის საჭიროებას და პრიორიტეტს.

საქართველოს კანონმდებლობა არ ითხოვს გარემოსდაცვით მიმოხილვას, ნებართვას ან სხვა სახის შეთანხმებას, თუმცა ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად:

- i. სამშენებლო მასალები შეძენილი უნდა იქნეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან;
- ii. კონტრაქტორი ვალდებულია, აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა);
- iii. კონტრაქტორი ვალდებულია, მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს, ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისათვის და შეათანხმოს გარემოსა დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა);
- iv. მიწის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ზედმეტი გრუნტის განთავსების ადგილი კონტრაქტორის მიერ წერილობით უნდა შეთანხმდეს მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან;
- v. სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე;
- vi. ინერტული მასალის შეძენის/მოპოვებისა და ნარჩენების განთავსების თაობაზე შეთანხმებები უნდა იქნეს წარმოდგენილი მგფ-ში;
- vii. იმ შემთხვევაში თუ კონტრაქტორის საქმიანობის შედეგად, წლის განმავლობაში წარმოიქმნება 200 ტონაზე მეტი არა სახიფათო ნარჩენი ან 1000 ტონაზე მეტი ინერტული ნარჩენი ან 120 კგ-ზე სახიფათო ნარჩენი, კომპანია „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ შესაბამისად ვალდებულია:
 - დანიშნოს გარემოსდაცვითი მმართველი და მის შესახებ წარუდგინოს ინფორმაცია გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს;
 - მოამზადოს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარუდგინოს ნარჩენების ინვენტარიზაციის ანგარიში;
 - მოამზადოს და გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს დასამტკიცებლად წარუდგინოს კომპანიის ნარჩენების მართვის გეგმა.

	<p>viii. კონტრაქტორს უნდა ჰქონდეს ასფალტის წარმოების გარემოზე ზემოქმედების მართვის ნებართვა, თუ ასფალტს აწარმოებს თავად, ნაცვლად შეძენისა;</p> <p>დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.</p>
<p>საჩივრების განხილვის მექანიზმი</p>	
<p>საჭიროებისამებრ, პროექტის ზემოქმედების ქვეშ მყოფ პირთა საჩივრების განხილვის მიზნით, შეიქმნა სათანადო მექანიზმი. ვანის მუნიციპალიტეტის მხრიდან ამ საჩივრების მიღებაზე, განხილვასა და რეაგირებაზე პასუხისმგებელი პირი იქნება მამუკა მანიჩიშვილი - ვანის მუნიციპალიტეტის მერიის სივრცითი მოწყობის, ინფრასტრუქტურის, არქიტექტურისა და კეთილმოწყობის სამსახურის უფროსი. ტელ: 591 300 280,; ხოლო მგფ-ს მხრიდან - ნუცა გუმბერიძე (ტელ: +995 598 88 20 19, feedback@mdf.org.ge) თუ საჩივრით დასმული საკითხი არ გადაიჭრება ადგილობრივ დონეზე, ის შემდგომი რეაგირების მიზნით გადაიგზავნება მგფ-ში. მგფ არეგისტრირებს ყველა შემოსულ საჩივარს, შესაბამის კომენტარებს და გადაჭრის გზებს. საჯარო კონსულტაციების დროს ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებული იქნა საჩივრების განხილვის საკითხებზე და საკონტაქტო პირების შესახებ.</p>	
<p>საჯარო კონსულტაცია</p>	
<p>სად და როდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?</p>	<p>გარემოსდაცვითი და სოციალური მართვის გეგმის სამუშაო ვერსია ხელმისაწვდომი იქნება ვანის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისთვისაც. სამუშაოების გატენდერებამდე მოხდება გეგმის სამუშაო ვერსიის საჯარო განხილვა.</p>
<p>დანართები</p>	
<p>დანართი 1: ობიექტის გეგმა, ფოტოები ; დანართი 2: საჯარო განხილვის მასალები ; დანართი 3: ნებართვები, შეთანხმებები (წარმოდგენილი იქნება).</p>	

ნაწილი B: ინფორმაცია გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების შესახებ

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი			
	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი ღონისძიებები
მოიცავს თუ არა ქვე-პროექტი რომელიმე მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	A. რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	B. ახალი მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი B
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი C
	E. მიწის შექმენა ¹	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი D
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები ²	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი E
	G. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი F
	H. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ მენეჯმენტი	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი G
	I. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი H
	J. სოციალური რისკის მენეჯმენტი	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი I

¹ მიწის შესყიდვა მოიცავს ადამიანთა გადასახლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შეღავას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შექმნილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე, რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს) შექმნილ მიწაზე.

² ტოქსიკური/ საშიში მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი მასალებით: აზბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელები, ტყვიის შემცველი საღებავის მოშორება და ა.შ.

ნაწილი C: შემარბილებელი ღონისძიებები

ACTIVITY	PARAMETER	MITIGATION MEASURES CHECKLIST
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>ინფორმირება და უსაფრთხოება</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) ინფორმაცია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მიწოდებულია ადგილობრივი სამშენებლო და გარემოს დაცვის ინსპექციებისათვის და თემისათვის; (b) ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებულია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მედიაში და / ან საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებში (სამუშაოების განხორციელების ადგილის ჩათვლით) შესაბამისი შეტყობინების განთავსების გზით; (c) გაცემულია მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა ნებართვა; (d) კონტრაქტორი აცხადებს ოფიციალურ თანხმობას, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველყოფით; (e) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში იქნება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხუროთ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთოთ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ჩექმები); (f) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მარკინგებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.
<p>A. ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო ქმედებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) ნგრევის შედეგად მიღებული ნამსხვრევების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ადგილზე და დაინამოს წყლით მტვრის შესამცირებლად; (b) პნევმატური ბურლით ნგრევის პროცესში მტვრის წარმოქმნა და გავრცელება შეზღუდული უნდა იქნეს წყლით დანამავით და/ან მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანების გამოყენებით; (c) ნანგრევების დაყრა არ უნდა მოხდეს მიმდებარე ტერიტორიებზე; (d) არ უნდა მოხდეს სამშენებლო ნარჩენების დაწვა; (e) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა; (f) სამშენებლო მასალები/ნარჩენები ტრანსპორტირების დროს უნდა იქნეს დაფარული/დატენიანებული მტვრის წარმოქმნის შემცირების მიზნით.
	<p>ხმაური</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) ხმაური უნდა შემცირდეს სამუშაოების განხორციელების დროითი ლიმიტების დაწესებით; (b) ოპერირებისას გენერატორების, ჰაერის კომპრესორებისა და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს, ამასთან დანადგარები მაქსიმალურად შორს უნდა განთავსდეს საცხოვრებელი ტერიტორიებიდან; (c) სატრანსპორტო საშუალებებმა უნდა იმოდრონ წინასწარ შეთანხმებული მარშრუტით; (d) უნდა განისაზღვროს სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის მაქსიმალური ნებადართული სიჩქარე; (e) უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სატრანსპორტო საშუალებებისა და მანქანა დანადგარების სათანადო მოვლა და შესაბამისი ტექნიკური კონტროლი; (f) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა; გამოყენებული უნდა იქნეს მაცურები.
	<p>წყლის ხარისხი</p>	<ul style="list-style-type: none"> (a) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწიოს მასალების დასაწყობების ადგილი, რომელიც დაცული უნდა იქნეს წარეცხვისაგან ძლიერი წვიმის ან დატბორვის დროს წყალგაუმტარი მასალით. გატარებული უნდა იქნეს სედიმენტების კონტროლის ღონისძიებები, როგორცაა თივის შეკვრებისა და/ ან სილის მესერის მოწყობა, რაც ხელს შეუშლის სედიმენტების სამშენებლო ტერიტორიიდან ჩარეცხვას ახლომდებარე წყლის ობიექტში. (b) კონტრაქტორმა უნდა უზრუნველყოს ზეთების, გამხსნელების და საღებავების შესაბამის შენახვა და გამოყენება, რათა თავიდან იქნეს აცილებული მათი ჩაღვრა ხევში, ხიდის პარაპეტების შესაღებად არ უნდა იქნეს

		<p>გამოყენებული პულვერიზატორი. პოტენციურად დამაბინძურებელი მასალები არ უნდა იქნეს დასაწყობებული მდინარიდან 50 მეტრში. არ უნდა მოხდეს მასალებისა და ნარჩენების ჩაყრა მდინარეში.</p> <p>(c) მიწის სამუშაოებისა და ნიადაგისა და გრუნტის დროებითი დასაწყობების ადგილების მოწყობისას მინიმუმამდე უნდა იქნეს შემცირებული წარეცხვის საფრთხე;</p> <p>(d) მანქანა-დანადგარები და სატრანსპორტო საშუალებები უნდა შემოწმდეს რეგულარულად, რათა არ ხდებოდეს ზეთებისა და საწვავის დაღვრა. უნდა ხორციელდებოდეს მანქანა-დანადგარებისა და სატრანსპორტო საშუალებების სათანადო მოვლა ისე, რომ მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული დაღვრების საფრთხე. სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება უნდა ხდებოდეს ყოველდღიურად სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. მანქანების სადგომი და შეკეთების ადგილები დაშორებული უნდა იქნეს წყლის ობიექტიდან მინიმუმ 50 მეტრით.</p> <p>(e) ზეთები, გამხსნელები და საწვავი შენახული უნდა იქნეს გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი).</p> <p>(f) არ უნდა მოხდეს ცემენტის ან ბეტონის ნარჩენების ჩარეცხვა/ჩაყრა ნებისმიერ წყლის ობიექტში.</p>
	ნარჩენების მართვა	<p>(a) სამშენებლო საქმიანობიდან მოსალოდნელი ყველა მნიშვნელოვანი ტიპის ნარჩენისათვის გამოყოფილი უნდა იქნეს დროებითი და საბოლოო განთავსების ადგილები;</p> <p>(b) ინერტული სამშენებლო ნარჩენები გამოცალკევებული უნდა იქნეს სხვა ნარჩენებისგან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ინერტული სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს სპეციალურად გამოყოფილ ადგილას, ხოლო სხვა სახის ნარჩენები უნდა შეინახოს სპეციალურ კონტეინერებში;</p> <p>(c) სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს შესაბამისად წინასწარ შეთანხმებულ ადგილას.</p> <p>(d) უნდა იწარმოებოდეს და ინახებოდეს დოკუმენტაცია ნარჩენების საბოლოო განთავსების თაობაზე, რათა შესაძლებელი იყოს სათანადო მართვის დასაბუთება;</p> <p>(e) აკრძალულია საპროექტო ტერიტორიაზე ნარჩენების დაწვა.</p> <p>(f) შესაძლებელია შესაბამისი ნარჩენების ხელახლა გამოყენება და რეციკლირება (გარდა აზბესტისა).</p>
	მასალების მიწოდება	<p>a) გამოყენებული უნდა იქნეს ინერტული მასალის არსებული კარიერები, რომლებზეც გაცემულია შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>b) ინერტული მასალის ახალი კარიერის ამოქმედების შემთხვევაში კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>c) ინერტული მასალის კარიერი ან მისი გამოყენებული ნაწილი უნდა იქნეს აღდგენილი ან სათანადოდ დახურული თუ ლიცენზიის მოქმედების ვადა ამოწურულია ან ინერტული მასალის მოპოვება დასრულებულია;</p> <p>d) მასალების ტრანსპორტირება არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში.</p> <p>e) ხის მასალები უნდა იქნეს მოპოვებული მხოლოდ ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან;</p> <p>f) კონტრაქტორი ვალდებულია, წარუდგინოს მგფ-ს ლიცენზიების, ნებართვების და სხვა სახის შეთანხმებების ასლები, იმის დასადასტურებლად, რომ ყველა მასალა კანონიერი ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან იქნა შეძენილი;</p> <p>გ) სატრანსპორტო მოძრაობის შესაბამისი ნიშნების განთავსება;</p>
	მიწის სამუშაოები	<p>a) ნიადაგის ზედა ფენა უნდა მოიჭრას სამუშაოების დაწყებამდე;</p> <p>b) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა შენახული უნდა იქნეს ისე, რომ შეუნარჩუნდეს ფიზიკურ-ქიმიური და ბიოლოგიური მახასიათებლები, ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შენახვის ადგილი უნდა შეიღობოს და დაცული უნდა იქნეს ეროზიისაგან.</p> <p>c) ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა გამოყენებული უნდა იქნეს ლანდშაფტის აღდგენის სამუშაოებში;</p> <p>d) გამოყენებული ნიადაგი განაწილებული უნდა იქნეს შემოგარენში;</p>

		<p>e) ნიადაგის ზედა ფენა უნდა ინახებოდეს განცალკევებულად ქვედა ფენისაგან. მოხსნილი ნიადაგით უნდა მოხდეს ნაყოფიერი ფენის აღდგენა თავდაპირველ სიღრმემდე, რომელიც შეფასდება ვიზუალურად ნიადაგის ფენის მოხსნამდე. ნაყოფიერი ფენის აღდგენის სამუშაოები უნდა დაიგეგმოს ისე, რომ ჯერ აღდგენილი იქნეს დასაწყობების ადგილიდან მოშორებით მდებარე ადგილები, რითაც აცილებული უნდა იქნეს ტრანსპორტის მოძრაობა აღდგენილ ნიადაგზე. ნიადაგის აღდგენის შემდგომ. უნდა იქნეს გაფხვიერებული, დაცული უნდა იქნეს მისი სტაბილურობა და ხელი შეეწყოს მცენარეული საფარის აღდგენას.</p> <p>f) არქეოლოგიური აღმოჩენების შემთხვევაში, სამუშაოები უნდა შეწყდეს, აღნიშნული შესახებ ეცნობოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სააგენტოს და სამუშაოები განახლდეს მხოლოდ წერილობითი ნებართვის მიღების შემდგომ.</p>
<p>H. სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პირდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>(a) ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ არის ლიმიტირებული შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; ▪ უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ფეხით მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა; ▪ სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის პერიოდში ან პირუტყვის გადაადგილების საათებში; ▪ ტრანსპორტის მოძრაობა უნდა იმართებოდეს დატრენინგებული თანამშრომლების მიერ; ▪ გზის რეაბილიტაციის სამუშაოების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხო მისასვლელები მაღაზიებთან, საცხოვრებელ სახლებთან, ოფისების შენობებთან.
<p>I. სოციალური რისკის მართვა</p>	<p>საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯმენტი</p>	<p>a) ადგილობრივი საკონტაქტო პირის დანიშვნა, რომელიც პასუხისმგებელია ადგილობრივ მოსახლეობასთან კომუნიკაციასა და მოთხოვნების/საჩივრების მიღებაზე.</p> <p>b) ადგილობრივი თემების გაცნობა გარე სამუშაო ძალასა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის პოტენციური კონფლიქტების იდენტიფიცირებისა და პროაქტიულად სამართავად.</p> <p>c) ადგილობრივი საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება ექსპლუატორი დაავადების რისკებთან დაკავშირებით, რომელიც უკავშირდება გარე სამუშაო ძალის არსებობას და ადგილობრივი თემების მოცვა ცნობიერების ამაღლებაში.</p> <p>d) მოსახლეობის სათანადოდ ინფორმირება მშენებლობის და სამუშაო გრაფიკების, მომსახურების შეწყვეტის, შემოვლითი მარშრუტებისა და დროებითი ავტობუსის მარშრუტების, აფეთქებისა და ნგრევის შესახებ.</p> <p>e) სამშენებლო სამუშაოების შეზღუდვა ღამით. აუცილებლობის შემთხვევაში, ყურადღებით დანიშნოს ღამის საათები და ეცნობოს ზეგავლენილ მოსახლეობას, რათა მათ შეძლონ მიიღონ საჭირო ზომები.</p> <p>f) არანაკლებ ხუთი დღე სერვისის შეფერხების შემთხვევაში (წყლის, ელექტროენერჯის, სატელეფონო და ავტობუსის მარშრუტების ჩათვლით) ეცნობოს დაზარალებულ მოსახლეობას განცხადებებით საპროექტო ტერიტორიაზე, ავტობუსის გაჩერებებზე, დაზარალებულ სახლებზე/ზონის საკუთრებებზე.</p>

	შრომის მართვა	<ul style="list-style-type: none">a) სამუშაო ბანაკის რაც შეიძლება შორს განთავსება ადგილობრივი მოსახლეობისგან.b) დაიწყეთ სამუშაო ბანაკის განთავსება და ფუნქციონირება მეზობელ თემებთან კონსულტაციით.c) რამდენადაც შესაძლებელია, უნარშეზღუდულ ან ნახევრად კვალიფიციურ მუშაკთა შერჩევა ადგილობრივი თემებიდან. დასაქმებულთა გადასამზადებელი ტრენინგი ადგილობრივი მოსახლეობის მონაწილეობის გაზრდის მიზნით, სადაც და როცა იქნება შესაძლებელი.d) ადეკვატური სამუშაო ნაგებობების (საპირფარეშოები და გადასავლები ადგილები) უზრუნველყოფა სამუშაო ტერიტორიაზე, ადეკვატური აღჭურვილობებით, ცივი და ცხელი წყლითა და ხელის გასაშრობი დანადგარებით. დროებითი სექტიკური ავზების შექმნა ყველა საცხოვრებელი სამუშაო ბანაკისთვის მიმდებარე წყლის კალაპოტების დაბინძურების გამოწვევის გარეშე.e) დასაქმებულთა ცნობიერების ამაღლება ადგილობრივ მოსახლეობასთან საერთო ურთიერთობის მენეჯმენტზე, საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად ქცევის კოდექსის დადგენა და მისი მკაცრად დაცვის მოთხოვნა, მათ შორის მუშებისა გათავისუფლებასა და ადეკვატურ ფინანსურ ჯარიმებზე.
--	---------------	--

ნაწილი D: მონიტორინგის გეგმა

ქმედება	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/ პერიოდულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შექმნა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება ;	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით; ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი დროისა მარშრუტების დაცვა.	სამშენებლო ტერიტორია ტრანსპორტირების გზების გასწვრივ დასახლებულ პუნქტებში	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	მგვ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

<p>მიწის სამუშაოები</p>	<p>ამოღებული გრუნტის დროებითი შენახვა წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ტერიტორიებზე;</p> <p>ამოღებული გრუნტის უკუჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე;</p> <p>შემთხვევითი აღმოჩენების შემთხვევაში, სამუშაოების დაუყოვნებლივ შეწყვეტა და აღნიშნულის შესახებ კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება და სამუშაოების განახლება მხოლოდ სამინისტროსგან ოფიციალური თანხმობის მიღების შემდეგ.</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა მოჭრილია მიწის სამუშაოების დაწყებამდე;</p> <p>ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის დასაწყობებულია შესაბამისად; მოწყობილია დამცავი ბარიერები; ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა გამოიყენება მიმდებარე ლანდშაფტის აღდგენისათვის</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია</p>	<p>შემოწმება</p>	<p>მიწის სამუშაოების პროცესში</p>	<p>სამშენებლო და მისი მდებარე ტერიტორიის სამშენებლო ნარჩენებით დაბინძურების თავიდან აცილება</p> <p>ფიზიკური კულტურული რესურსების დაზიანების და დაკარგვის თავიდან აცილება</p> <p>ზედაპირული ნიადაგის დაკარგვის პრევენცია</p>	<p>მგვ</p> <p>მშენებლობის ზედამხედველი</p>
-------------------------	--	-----------------------------	------------------	-----------------------------------	---	--

<p>ბუნებრივი სამშენებლო მასალების მოპოვება</p>	<p>მასალების შექმნა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია;</p> <p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება;</p> <p>მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში.</p>	<p>კარიერები</p>	<p>დოკუმენტებისა და სამუშაოების ინსპექტირება</p>	<p>ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში</p>	<p>ეროზიის შემცირება და ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადირების მინიმიზაცია;</p> <p>სედიმენტებით წყლის დაბინძურების, ასევე ჰიდრობიონტთა საარსებო პირობების დარღვევის შემცირება.</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>
<p>სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა</p>	<p>სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში;</p> <p>ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია;</p> <p>ნარჩენების განთავსების ტერიტორია</p>	<p>ინსპექტირება</p>	<p>პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში</p>	<p>სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი, ვანის მუნიციპალიტეტი</p>
<p>ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთა მიმოსვლის შეზღუდვა</p>	<p>სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება;</p> <p>სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი</p>	<p>სამშენებლო და მიმდებარე ტერიტორიები</p>	<p>ინსპექტირება</p>	<p>სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში</p>	<p>სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>

	განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.					
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	<p>მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა;</p> <p>მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობა სთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა</p>	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	უბედური შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
ინფორმაციის გაზიარება და საჩივრების განხილვა	<p>სამშენებლო სამუშაოების დაწყების შესახებ ადგილობრივი მოსახლეობა (განსაკუთრებით სამშენებლო ობიექტის მიმდებარე მიწის მფლობელები) ინფორმირებულია.</p> <p>გამოცხადებულია საჩივრის განხილვის საკონტაქტო ინფორმაცია. საჩივრების ჟურნალი შენარჩუნებულია</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია და / ან მიმდებარე დასახლება და შენობები</p> <p>სამშენებლო ტერიტორიის ახლომდებარე დასახლება და შენობები</p>	<p>პირადად, ფოსტით, ტელეფონით ან სხვა საშუალებით (ჩანაწერებით)</p> <p>საჩივრების განხილვის მექანიზმზე ინფორმაციის მონაცემების არსებობა ხელმისაწვდომ ადგილას; მონაცემები საჩივრების ჟურნალზე, დროული რეაგირება/გადაწყვეტილების მიღება,</p>	<p>სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე (მინ. 2 კვირა)</p> <p>ქვეპროექტის ხანგრძლივობის განმავლობაში</p>	<p>ადგილობრივ მოსახლეობასთან დაკავშირებული შემფოთების შემცირება, კითხვებისა და უკუკავშირის შესაძლებლობა</p> <p>დარწმუნება, რომ კითხვების და საჩივრების დაკვალიანება დროულად ხდება</p>	<p>კონტრაქტორი (მონიტორინგი მგფ- ს მიერ)</p> <p>მგფ</p> <p>(ადგილობრივი ხელისუფლების , კონტრაქტორის დახმარებით)</p>

			უკუკავშირი და უკმაყოფილებები			
შემთხვევითი დაზიანების აღდგენა და კომპენსაცია	მფლობელები, რომლებიც განიცდიან მოსავლის, ნაგებობების ან სხვა აქტივების დაკარგვას ან დაზიანებას, მშენებლობის შედეგად, სათანადო კომპენსაციას მიიღებენ ან მათი დაზიანებები აღდგენილი იქნება	სამშენებლო ტერიტორია	მგვ აღნიშნავს დაზიანებების არსებობასა და კომპენსაციების/აღდგენების შესახებ ინფორმაციას ზედამხედველების ანგარიშებისა და ტერიტორიაზე ვიზიტის შემდეგ	ქვეპროექტის ხანგრძლივობის განმავლობაში	პროექტის ტერიტორიაზე მოსახლეობის აქტივები და საარსებო წყაროები გაუმჯობესდა ან მინიმალურ დონეზე აღდგენილია წინა პროექტის დონეზე.	კონტრაქტორი (მგვ-ს და ზედამხედველობის კონსულტანტის მონიტორინგი)
საოპერაციო ფაზა						
რეაბილიტირებული გზის მოვლა-პატრონობა	სათანადო საგზაო ნიშნების დაყენება მოძრაობის უსაფრთხოებისათვის; გზის შეკეთების სამუშაოების წარმოებისას შესაბამისი მონაკვეთების მონიშვნა; გზის შეკეთების სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ასფალტის და სხვა ნარჩენების განთავსება გამოყოფილ ნაგავსაყრელზე.	რეაბილიტირებული გზა	ინსპექტირება	მოვლა-შენარჩუნების სამუშაოების წარმოების დროს	საგზაო შემთხვევებისა და მოძრაობის შეფერხების თავიდან აცილება	ვანის მუნიციპალიტეტი

ცენტრალური მოედანი Central Square

გორგასაღის ქ (დასაწყისი) Gorgasali st. (Start point)

ცენტრალური მოედანი Central Square

გორგასაღის ქ. Gorgasali st.

ხედი გორგასალის ქ-ზე (საერთო ხედი) Bridge on Gorgasali st. (General View)

ღორთქიფანძის ქ. Lortkipanidze st.

გორგასალის ქ. Gorgasali st.

ღორთქიფანძის ქ. Lortkipanidze st.

თანხმობის წერილი საქართველოს გზების დეპარტამენტისგან

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

N 4872-2-03
23/05/2018

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდის
აღმასრულებელ დირექტორს პატონ გალაქტიონ ბუაძეს

პატონო გალაქტიონ,

თქვენი 15.05.2018 წლის N 2117-3 წერილის პასუხად, რომელიც შეეხება ვანის არქეოლოგიური მუზეუმთან მისასვლელი შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის (შ-107) ვანი-ზედა ვანი (არქეოლოგიის ცენტრი) საავტომობილო გზის რეაბილიტაციის და წყალმომარაგების სისტემის მოწყობის პროექტის შეთანხმების საკითხს, ჩვენი კომპენტეციის ფარგლებში გაცნობებით, რომ საავტომობილო გზების დეპარტამენტი არ არის წინააღმდეგი წარმოდგენილი საპროექტო დოკუმენტაციის თანახმად აღნიშნული სამუშაოების განხორციელებაზე შემდეგი შენიშვნების გათვალისწინებით.

საავტომობილო გზის მონაკვეთის არსებული რელიეფისა და სიმრუდის რადიუსების გათვალისწინებით მიზანშეწონილია სამომხრად სიჩქარე განისაზღვროს 30 კმ/სთ (3.24), სახიფათო მოსახვევებისათვის 1.25.3 და 1.35.6 საგზაო ნიშნები, ხოლო ვ. გორგასლისა და გიორგაძის ქუჩების გადაკვეთის ადგილისათვის, ორივე მიმართულებიდან განისაზღვროს მთავარი გზის მიმართულება (2.1) და შესაბამისი „მთავარი გზის მიმართულების“ (8.13) მაჩვენებელი საგზაო ნიშნები.

პატივისცემით,

ნუგზარ გასვიანი

დეპარტამენტის თავმჯდომარის მოადგილე